

Теми для опрацювання під час карантину:

- 1. Фортепіанна техніка та принципи її формування**
- 2. Артистизм та інтерпретація**
- 3. Підвищення кваліфікації педагога-музиканта**

Зміст та матеріали до опрацювання тем:

Тема 1. Фортепіанна техніка та принципи її формування

Поняття виконавської техніки в широкому та вузькому значенні слова, її індивідуальний характер.

Принципи її розвитку. Необхідність систематичного і всебічного розвитку техніки учня. Еволюція методів роботи над технікою.

Психічна природа утворення технічного навичку. Автоматизація ігрових навичок і роль свідомості в цьому процесі. Ясне уявлення про характер та цілі вправ як необхідна умова раціональної технічної роботи. Процес тренінгу як відбір і закріплення в слухомоторній пам'яті «технічних вдач». Попередження й усунення шкідливих напружень. Самоконтроль. Цілеспрямованість роботи над технікою, концентрованість уваги. Шкідливість механічного тренування.

Метод технічного членування (технічного групування). Метод варіантів; типи варіантів (ритмічні, тональні, фактурні, артикуляційні, реєстрові, аппликатурні). Різна оцінка цього методу педагогами-музикантами, різна цільова установка при його використанні (порівняти, наприклад, варіанти Л.Годовського або А.Корто до етюдів Ф.Шопена з варіантами Ф.Бузоні до «Добре темперованого клавіру» Й.Баха).

Категорія складності. Вміння зрозуміти причину технічної невдачі. Виправлення технічних недоліків учня. Тренування технічної витримки. Особливе значення регулярної самостійної роботи учня над технікою.

Класифікація видів фортепіанної техніки. Необхідність і значення для піаністичного розвитку як художнього, так і тренувально-інструктивного матеріалу (етюди, гами та інші вправи).

Етюди інструктивні та художні. Значення роботи над ними. Загальна характеристика етюдного репертуару. Принципи роботи над етюдами.

Вивчення гам, арпеджіо, трезвуків та септакордів, акордів. Аплікатура діатонічних та хроматичних гам. Узагальнені аплікатурні формули. Аплікатура гам двойними терціями.

Типові недоліки учнів при грі гам (погане підкладання першого пальця, невірне положення рук, звукова і ритмічна нерівність). Доцільність роботи над спеціальними технічними вправами, їх роль в розвитку учня.

Вимоги по технічній підготовці в програмі музичного училища та ДМШ. Формування специфічно виконавського слухо-моторного комплексу уявлень, навичок та вмінь.

Література:

1. Бирмак А. О художественной технике пианиста. – М., 1973.
2. Гофман. Фортепьянная игра. Ответы на вопросы о фортепьянной игре. – М., 1961.
3. Либерман Е. Работа над фортепианной техникой. – М., 2003.
4. Метнер Н. Повседневная работа пианиста и композитора. – М., 1979.
5. Милич Б. Воспитание ученика-пианиста в 1-2 классах ДМШ. – К., 1977.
6. Нейгауз Г. Об искусстве фортепианной игры. – М., 1961.
7. Работа над фортепианной техникой. – М., 1971.
8. Рябов И. Комплексный метод воспитания и обучения музыканта. Уч. Пособие «Воспитание и обучение в ДМШ. Фортепиано, 1 класс». – К., 1978.
9. Рябов І. Фортепіано. Методика навчання та виховання піаніста. – К., 1997.
10. Теория и методика обучения игре на фортепиано. Ред. А.Каузова и др. – М., 2001.
11. Цыпин Г. Обучение игре на фортепиано. – М., 1984.
12. Шмидт-Шкловская А. О воспитании пианистических навыков. – Л., 1985.
13. Шульпяков О. Техническое развитие музыканта-исполнителя. – Л., 1973.
14. Щапов А. Некоторые вопросы фортепианной техники. – М., 1988.
15. Фейнберг С. Пианизм как искусство – М., 1965.

Тема 2. Артистизм та інтерпретація

Артистичність. Артистизм як специфічне обдаровання (здібність). Артистичний вплив. Виразність жестів, рухів, пантоміміки. Естрадне хвилювання і естрадне самовладання. Внутрішній спокій, самооцінка і контроль.

Стихійне та свідоме у виконавському мистецтві (за Г.Коганом).

Два напрями в театральному та музичному виконавстві. Свідома творчість та творчість за натхненням. «Парадокс про актора» Д. Дідро. Темперамент і творча свідомість художника. «Роздвоєння» акторської особистості. Гармонійне поєднання натхнення і майстерності.

Особливості роботи виконавця у передконцертний період. «Технологія артистизму». Психотехнічні школи театральної та музичної педагогіки про роботу виконавця «над образом» та «над собою».

Література:

1. Давидов М. Художня майстерність як синтез виражальних, технічних і артистичних засобів. – К., 1998.
2. Нейгауз Г. Об искусстве фортепианной игры. – М., 1961.
3. Савшинский С. Пианист и его работа. – Л, 1961.
4. Тимакин Е. Воспитание пианиста. – М., 1984.
5. Фейнберг С. Пианизм как искусство – М., 1965.

Тема 3. Підвищення кваліфікації педагога-музиканта

Виховання особистості учня як повноцінного члена суспільства, формування його світогляду. Естетичне виховання; пробудження та заохочення активного інтересу до мистецтва й літератури. Допомога педагога в накопиченні музичного досвіду учня; спільне відвідування й обговорення концертів, прослуховування звукозаписів, музикування з педагогом або організація ансамблевого музикування учнів.

Контроль педагога за музичною діяльністю учня (виконавською, концертмейстерською, педагогічною), що не входить в учбовий процес. Заохочення ініціативності та самостійності учня. Виховання професійного ставлення до роботи. Розвиток індивідуальності учня. Врахування психічних особливостей учнів. Багатогранність мистецтва музиканта-педагога. Якості педагога-музиканта: ерудованість, глибоке знання теорії музики й музичної літератури; постійне удосконалення своєї виконавської майстерності.

Здатність сприймати й використовувати критику для збагачення свого педагогічного досвіду.

Здатність вчитись у своїх учнів. Участь педагога в суспільному житті. Вміння давати критичні оцінки тим або іншим антигуманістичним явищам у мистецтві. Інтерес до досягнень в суміжних видах мистецтва і науки. Художні погляди та переконання музиканта-педагога.

Запитання для самоперевірки:

1. Як педагог може допомагати учню в накопиченні музичного досвіду?
2. Поясніть вираз Д.Ойстраха: «Поганий той учень, в якого мені нема чому навчитися»?

Література:

1. Баренбойм М. Музыкальная педагогика и исполнительство. – Л., 1974.
2. Коган Г. Избранные статьи. – Вып. 3. – М. 1985.
3. Кременштейн В. О педагогике Г. Нейгауза. – М., 1984.
4. Метнер Н. Повседневная работа пианиста и композитора. – М., 1979.
5. Фейгин М. Воспитание и совершенствование музыканта-педагога. – М., 1973.

Завдання для модульної роботи. Зробити за планом, наданим у темі «**Виконавсько-педагогічний аналіз творів педагогічного репертуару**», письмовий аналіз двох різножанрових творів з педагогічного репертуару. Аналіз твору повинен містити редакцію твору з доданими педагогічними вказівками (щодо динаміки, педалізації, артикуляції, агогіки тощо; бажано різнокольоровими олівцями) та письмове пояснення про структуру твору, його піаністичні труднощі, орієнтовну складність тощо. Аналіз висилати на адресу olegbezborodko@gmail.com

Орієнтовний список рекомендованих творів для аналізу:

Поліфонічні п'єси

I клас

Бах Й.С. Нотний зошит А.М.Бах (на вибір). Маленькі прелюдії (легкі). Арія соль мінор
Беркович І. Поліфонічні п'єси. Гра в зайчика. Над річкою — бережком.
Левітін Ю. Одне за одне (канон)
Тігранян В. Канон. Інвенція
Персел Г. Арія
Клеман Г. Дві п'єси
Крігер І. Бурре ля мінор
Бланджині Ф. Арієтта
Любарський М. Кагنون соль мінор
Щуровський Ю. (100 п'єс в обробці для фортепіано): Не щебечи, соловейку.
Ой за гаєм, гаєм. І шумить, і гуде. За горою крутою. Івушка
Шевченко С. Канон
Зноско-Боровський О. Менует
Колодуб Ж. 4 поліфонічні п'єси
Левич О. Маленька інвенція

II клас

Бах Й.С. Маленькі прелюдії (на вибір)
Беркович І. Поліфонічні п'єси. Ой, літає сокіл. Хміль лугами. Ой, з-за гори кам'яно. За городом качки пливуть
Бем Г. Менует
Гедіке Тв.60 №9 Інвенція Фа мажор
Гендель Ф. Менует ре мінор. Сарабанда
Гнесіна О. П'єси-картинки: Казочка. Дві плакси
Любарський М. Легкі п'єси на теми українських пісень: “Як до берези дуб прихилився”
Ляпунов С. 6 легких п'єс. П'єса фа дієз мінор
Майкапар С. Тв.28 Бірюльки: Прелюдія і фугета до дієз мінор
Мясковський М. Елегійний настрій
Павлюченко С. Фугета

Вебер К.М. Тв.1 Шість фугет (на вибір)
Кребс В. Пасп'є
Кірнбергер І. Менует
Кореллі А. Сарабанда
Моцарт В.А. Бурре. Марш (Збірник фортепіанних п'єс для початківців)
Скарлатті Д. Арія
Свиридов Г. Колискова пісня
Фрескобальді Д. Канцона
Хуторянський І. 30 маленьких канонів (на вибір)
Шевченко С. Канон
Юцевич Є. 2 канони
Щуровський Ю. Канон мі мінор. Степова пісня. Пісня. Інвенція До мажор

III клас

Бах Й.С. Маленькі прелюдії та фуґи (том 1,2). Двоголосні інвенції До мажор, ля мінор, ре мінор, Сі бемоль мажор, Мі мажор. Сарабанда з варіаціями ре мінор
Глінка М. Чотири двоголосні фуґи
Гедіке Тв.60 15 невеликих п'єс: Інвенція. Триголосна прелюдія
Гольденвейзер О. 15 фуґер (на вибір)
Дремлюга М. Інвенція в старовинному стилі
Беркович І. Пливе човен. Зашуміла ліщинонька. Женчичок-бренчичок
Лядов-Зілоті Ворожильна. Колискова
Мяковський М. Тв.43 Легкі п'єси в поліфонічному стилі
Орлянський Г. Павук сирій
Перселл Г. Прелюдія. Гавот. Арія
Фробергер Н. Куранта. Сарабанда
Хуторянський І. 30 маленьких канонів

IV клас

Бах Й.С. Фуґи до мажор №4, 5. Двоголосні інвенції до мінор, Фа мажор, Соль мажор, Ля мажор. Триголосні інвенції соль мінор, Мі мажор, До мажор. Французькі сюїти (окремі частини)
Гендель Г. Фуґета до мажор. Куранта, сарабанда з сюїти мі мінор. Куранта з Великої сюїти №4 мі мінор
Гозенпуд М. Інвенція
Вебер К.М. Алеманда Тв.4 №1
Подвала В. Контрданс
Птушкін В. Інвенції Ре мажор, мі мінор
Іщенко Ю. Двоголосна канонічна інвенція
Фрескобальді Дж. Гал'ярда
Щуровський Ю. Інвенція і фуґа до мінор

V клас

Бах Й.С. Двоголосні інвенції (на вибір). Триголосні інвенції Фа мажор, Ре мажор, ре мінор. Французькі сюїти сі мінор, до мінор. Маленька прелюдія та fuga ля мінор
Бах Й.С.-Кабалевський Д. Органні прелюдії та fugи соль мінор, Фа мажор
Барток Б. Хроматична інвенція
Гендель Г. Три маленькі fugи
Гольденвейзер О. Тв.14 Фугети Сі бемоль мажор, соль мінор
Кабалевський Д. Тв.61 Прелюдії та fugи (на вибір)
Лядов О. Тв.34 Канон до мінор
Майкапар С. Тв.31 №11 Фугета
Мясковський М. Тв.78 №4 Фуга сі мінор
Хачатурян А. Інвенції (на вибір)
Вериківський М. 14 маленьких прелюдій для фортепіано
Степаненко М. Інвенція
Колодуб Л. Сарабанда

VI клас

Аренський А. Канон фа мінор
Бах Й.С. Триголосні інвенції (на вибір). Французькі сюїти (на вибір). Англійські сюїти (окремі частини). ДТК том I ре мінор, до мінор, Сі бемоль мажор
Бах Й.С.-Кабалевський Д. Вісім маленьких прелюдій та fug для органу
Верещагін Я. Інвенції №2, 3, 4, 6
Гендель Г. Пассакалія соль мінор. Сюїти Соль мажор, ре мінор
Іпполітов-Іванов М. Тв.7 Прелюдія та канон
Колодуб Л. Фуга мі мінор
Коломієць А. Канон у народному стилі
Птушкін В. Інвенції № 2, 4, 9
Сільванський М. Канон
Сімович Р. Прелюдія та фугета
Станович Є. Фуга

VII клас

Бах Й.С. Триголосні інвенції фа мінор, Мі бемоль мажор. Французькі сюїти. Англійські сюїти ля мінор, соль мінор. ДТК том II до мінор, ре мінор, фа мінор. Два дуети мі мінор, Фа мажор. Фантазія та fuga ре мінор
Гендель Г. Чакона Соль мажор. Фугета ре мінор
Галуппі Б. Жига Ре мажор
Глінка М. Вуга ля мінор
Верещагін Я. Маленька класична сюїта
Лядов О. Сарабанда
Задерацький В. Прелюдія та fuga до мінор
Скорик М. Прелюдія та fuga До мажор
Хіндеміт П. Інтермедія та fuga з циклу “Людус тоналіс”

Старші класи середніх спеціальних музичних шкіл та молодші курси музичних училищ

Бах Й.С. Добре темперований клавір Том I, II. Англійські сюїти. Партити. Токати

Гендель Г. Сюїти №9, 16

Гольденвейзер О. Контрапунктичні ескізи

Степовий Подвійна фуга ля мінор. Фуга до мінор

Барвінський В. Варіації та фуга на українські теми

Рімський-Корсаков М. Фуга ре мінор, Мі мажор, Ля мажор

Щедрін Р. Прелюдії та фуги (на вибір)

Віленський М. Фуга Тв.22

Тіц М. Третя поліфонічна сюїта

Дичко Л. Українські писанки: сім поліфонічних варіацій для фортепіано

Колесса М. Пасакалія, скерцо та фуга

Твори крупної форми

I клас

Беркович І. Светлячок, варіації на тему грузинської народної пісні

Андре Й. Сонатина

Беркович І. Варіації на російську народну тему "Во саду ли"; Сонатина Соль мажор

Любарський М. Варіації на тему російської народної пісні "Коровушка"

Гедіке. Тв. 36. Сонатина До мажор

Жилинський А. Сонатина Соль мажор

Кабалевський Д. Тв. 51. Легкі варіації Фа мажор

Бетховен Л. Сонатина Соль мажор

Клементі М. Тв. 36. Сонатини № 1, 2

Мелартін Е. Сонатина соль мінор

Гедіке. Тв. 46. Тема з варіаціями До мажор

Лукомський Л. Варіації ля мінор

Назарова-Метнер Т. Варіації на російську пісню "Пойду ль я"

Моцарт В. Варіації на тему з опери "Чарівна флейта"

Сільванський М. Варіації соль мінор та Соль мажор

II клас

Бетховен Л. Сонатина До мажор. Сонатина Фа мажор Голубовська Н.

Варіації Ре мажор Беркович І. Сонатина № 3

Любарський М. Варіації на тему російської народної пісні соль мінор

Майкапар С. Варіації на російську тему

Моцарт В. Легкі варіації До мажор; Сонатини До мажор, Сі бемоль мажор

Муха А. Варіації "Танець звірят"

Компанієць Г. Варіації на тему української народної пісні "Два півники"

Ростимашенко Т. Сонатина Фа мажор Сорокін К. Дитячі сонатини №1,2

Сільванський М. Легкий концерт для фортепіано з оркестром

Клементі М. Тв. 36. Сонатина До мажор № 3
Чимароза Д. Сонатина ля мінор, Соль мажор
Шуман Р. Тв. 118. Дитяча соната, ч. 1
Щуровський Ю. Сонатина мі мінор
Денисов Е. Сонатина
Хаслінгер Т. Сонатина

III клас

Бетховен Л. Варіації на швейцарську тему; Тв. 49 Соната Соль мажор
Гендель Г. Концерт Фа мажор, 1 ч.
Гнесіна О. Тема та шість варіацій Соль мажор Кабалевський Д. Тв. 40. Легкі
варіації Ре мажор; Тв. 11. Сонатина ля мінор
Клементі М. Тв. 36. Сонатини Фа мажор, Ре мажор
Андреева О. Варіації на тему української народної пісні
Беркович І. Сонатина Соль мажор
Іщенко Ю. Тема з варіаціями Ре мажор
Моцарт В. Сонатини № 6 До мажор, № 4 Ре мажор
Степаненко М. Сонатина Фа мажор. Рондо До мажор
Сільванський М. Сонатина № 2 Ре мажор
Сорокін К. Тема з варіаціями ля мінор Чимароза Д. Сонатини (на вибір)
Щуровський Ю. Сонатини мі мінор; Варіації на тему української народної
пісні “Ой, є в лісі калина”

IV клас

Бетховен Л. Варіації Соль мажор
Глазунов О. Сонатина ля мінор
Гайдн Й. Сонати мі мінор, Соль мажор
Клементі М. Тв. 38. Сонатина Сі бемоль мажор
Мартіні Д. Арія з варіаціями
Моцарт В. Соната № 15 До мажор
Сільванський М. Варіації ля мінор
Степаненко М. Сонатина № 3
Чимароза Д. Вибрані сонати Сі бемоль мажор, до мінор
Шуман Р. Тв. 118. Дитяча соната Соль мажор
Щуровський Ю. Українська сонатина

V клас

Бетховен Л. Тв. 49. Соната соль мінор
Гендель Г. Концерт Фа мажор (всі частини)
Гайдн Й. Сонати Ре мажор, Соль мажор, Мі мажор, Фа мажор.
Концерт Ре мажор
Гречанинов О. Тв. 110. Сонатина Фа мажор
Глінка М. Варіації на тему “Среди долины ровныя”
Кабалевський Д. Тв. 13. Соната До мажор
Колодуб Ж. Сонатина для фортепіано

Раухвергер М. Сонатина Соль мажор
Рожавська Ю. Сонатина для фортепіано
Раков М. Два концерти
Моцарт В. Сонати Фа мажор, Соль мажор, Рондо Ре мажор
Клементі М. Тв. 38. Сонатина Сі бемоль мажор; Тв. 37. Сонатина Мі бемоль мажор
Шамо І. Тема з варіаціями
Степовий Я. Рондо сі мінор
Фільц Б. Варіації
Штогаренко А. Концертино
Беркович І. Варіації на тему Паганіні

VI клас

Бах Й.-С. Концерт фа мінор
Бах Й.-С. Сонати фа мінор, ля мінор; Рондо із сонати сі мінор
Бетховен Л. Тв. 79. Соната Соль мажор; Тв. 2 № I Соната фа мінор, ч. 1;
Дев'ять варіацій Ля мажор; Тв. 51 Рондо До мажор
Гайдн Й. Сонати до дієз мінор N9 6, Мі бемоль мажор № 3; соль мінор N° 4
Гендель Г. Варіації Мі мажор
Бортнянський Д. Сонати Фа мажор, Сі бемоль мажор
Сільванський М. Варіації Соль мажор
Кабалевський Д. Тв. 13. Сонатина соль мінор N9 2; Концерт № 3 Ре мажор
Клементі М. Тв. 47, № 3 Соната Сі бемоль мажор, Ре мажор; Тв. 40, № 2 Соната сі мінор
Моцарт В. Сонати До мажор, Сі бемоль мажор, Ре мажор; Концерт N9 23 Ля мажор; Концерт Ре мажор. Варіації Ре мажор; Фантазія ре мінор
Мендельсон Ф. Концерт соль мінор, ч. 1
Прокоф'єв С. Тв. 59. Пасторальна сонатина
Барток Б. Сонатина Ре мажор
Скарлатті Д. 60 сонат (Ред. О.Гольденвейзера) — найлегші

VII клас

Бах Й.-С. Концерт Ля мажор. Концерт соль мінор
Бетховен Л. Тв. 51. Рондо Соль мажор; Варіації Сі бемоль мажор; Концерт № 1 До мажор, ч. 1; Сонати. Тв. 2 № 1 фа мінор; Тв.10 № 1 до мінор, ч. 1
Гайдн Й. Сонати (на вибір)
Клементі М. Соната фа дієз мінор, ч. 1
Моцарт В. Сонати До мажор № 10, Ре мажор № 9, Фа мажор № 12; До мажор № 7 (Ред. О.Гольденвейзера); 12 варіацій До мажор; Концерт Сі бемоль мажор. Концерт Ля мажор; Концерт ре мінор, ч. 1
Мендельсон Ф. Концерт №1 соль мінор, ч. 1; Концерт № 2 ре мінор, ч. 1
Скарлатті Д. Сонати № 9, 11, 32, 33 /Ред. О.Гольденвейзера
Аренський А. Фантазія на теми Рябініна
Ляшенко Г. Сонатина для фортепіано
Мяковський М. Соната ре мінор

Прокоф'єв С. Тв. 54. Сонатина мі мінор
Сільвестров В. Фантастична сонатина ("Дракон і птах")
Шостакович Д. Концерт №2, ч. 1
Колесса М. Сонатина

Старші класи середніх спеціальних музичних шкіл та молодші курси музичних училищ

Бах Й.-С. Концерт ре мінор
Бетховен Л. Сонати. Тв. 2 фа мінор; Соната. Тв. 10 до мінор; Соніта. Тв. 14 Мі мажор, Соль мажор. Концерти № 1, 2
Аренський А. Концерт фа мінор, ч. 1
Глінка М. Варіації на тему Аляб'єва "Соловейко"
Гайдн Й. Сонати (на вибір)
Гріг Е. Соната мі мінор. Концерт ля мінор
Лизогуб О. Не ходи, Грицю, на вечорницю. Українська пісня з варіаціями
Клементі М. Соната фа дієз мінор
Моцарт В. Сонати (на вибір); Рондо ля мінор; 9 варіацій До мажор; ; Варіації Ре мажор, Мі бемоль мажор, Соль мажор; Концерт Сі бемоль мажор, ре мінор
Мендельсон Ф. Концерт соль мінор
Скарлаггі Д. Сонати № 60 сі мінор, № 46 Мі мажор, № 19 фа мінор, № 36 Соль мажор /Ред. О.Гольденвейзера
Скорик М. Варіації Ре мажор
Глінка М. Варіації на тему Моцарта
Карабіц І. Сонатина
Кива О. Варіації для фортепіано
Глазунов О. Концерт сі бемоль мінор, ч. 1
Лисенко М. Рондо
Рубінштейн А. Концерт № 4 ре мінор, ч. I; Концерт № 3 Соль мажор
Моцарт В. Сонати (на вибір); Рондо ля мінор; 9 варіацій До мажор; Концерти Мі бемоль мажор № 22, до мінор № 24

Етюди

I клас

Беркович І. Етюди на вибір (Школа гри на фортепіано); Етюди Фа мажор № 36, 39; До мажор № 27 (Фортепіано, 1 клас)
Гнесіна О. Маленькі етюди для початківців
Гедіке. Тв. 42, 40 мелодичних етюдів, т. 1; Тв. 36. 60 легких фортепіанних п'єс, т. 1, 2
Лемуан А. Тв. 37. 50 характерних етюдів (легкі)
Лешгорн А. Тв. 65. Вибрані етюди для початківців
Гозенпуд М. Етюд До мажор ор. 66 № 5
Дремлюга М. Етюд (Фортепіанний альбом)

Михайлов К. Гра (Юний піаніст)
Степаненко М. Етюд Ля мажор (Маленький віртуоз)
Черні К. Вибрані фортепіанні етюди /ред. Гермера Черні К. Тв. 139, т. 1 (на вибір)
Шитте Л. Тв. 108. 25 маленьких етюдів

II клас

Беркович І. Етюди мі мінор, Соль мажор (Маленькі етюди для фортепіано)
Гедіке. Тв. 32. 40 мелодичних етюдів, т. II; Тв. 58. Етюд “Рівність та рухливість”
Зирінг В. Тв. 36. Етюд № 2
Лекупе Ф. Прогрес (на вибір)
Лак Т. Тв. 172. Етюди (на вибір)
Лешгорн А. Тв. 66. Етюди (найлегші)
Лемуан А. Тв. 37. 50 характерних прогресивних етюдів
Ляпунов С. Етюд сі мінор
Черні К. Етюди /ред. Гермера
Михайлов К. Етюд (Фортепіано 2-й клас)

III клас

Беренс Г. Тв. 61, 88. Вибрані етюди
Зирінг В. Тв. 36. Етюди (на вибір)
Кабалевський Д. Тв. 27. Етюди ля мінор, Ля мажор
Колодуб Ж. Етюд До мажор (Маленький віртуоз)
Лешгорн А. Тв. 66. Етюди (на вибір)
Майкапар С. Тв. 33. Мініатюри. Біля моря вночі
Раков М. Подвійні ноти
Ревуцький Л. Етюд ре мінор
Черні К. Етюди (ред. Г.Гермера); Тв. 139, т. 3, 4
Степаненко М. Етюд Ля мажор (Маленький віртуоз)
Сорокін К. Етюд
Парцхаладзе М. У цирку (етюд)
Лютославський В. П'єса для чотирьох пальців

IV клас

Беренс Г. Тв. 88. Етюди (на вибір), тв. 61. Етюди (на вибір)
Бертіні Н. Тв. 29, 28. Вибрані етюди
Беркович І. Етюди середньої трудності (на вибір)
Гедіке. Етюд ре мінор
Кабалевський Д. Етюд Фа мажор
Колодуб Ж. Етюд-картина
Майкапар С. Прелюдія-стаккато До мажор
Лешгорн А. Тв. 66. Етюди (на вибір); Тв. 136. Етюди № 2-5, 9, 10, 12
Лак Т. Тв. 95. Етюди (на вибір)
Ревуцький Л. Етюд -Фа мажор (етюди на різні види техніки)

Черні К. Етюди (ред. Гермера), тв. 299 етюди (на вибір)
Щедрін Р. Етюд ля мінор
Шитте Л. Тв. 68. 25 етюдів (на вибір)

V клас

Аренський А. Тв. 19. Етюд сі мінор № 1
Беренс Г. Тв. 61, зошити 1-4
Бертіні А. Тв. 32. Вибрані етюди (найважчі)
Гозенпуд М. Токката до мінор
Зирінг В. Хроматичний етюд
Крамер І. Тв. 60. Етюди, зошит 1 (на вибір)
Косенко В. Етюд, тв. № 15, 16 (Етюди на різні види гехніки); Етюд фа дієз мінор, тв. 8
Жербін М. Етюд мі мінор (Юним музикантам)
Лешгорн А. Тв. 66. Етюди (найважчі); Тв. 136. Етюди, т. 2
Лядов А. Тв. 37. Етюд Фа мажор
Мошковський М. Тв. 18, № 3 соль мажор; Тв. 91. Етюди (на вибір)
Черні К. Етюди, тв. 299

VI клас

Аренський А. Тв. 41. Етюд Мі бемоль мажор № 1
Гедіке. Тв. 101. 12 мелодичних етюдів
Гуммель І. Тв. 125. Етюди
Лукомський Л. Світлячки (Етюди на різні види техніки)
Лев І. Октавні етюди
Клин В. Етюд До мажор (Етюди на різні види техніки)
Мошковський М. Тв. 72, № 2, 5, 6
Сільванський М. Етюди “Бурхливий потік”, “Метелиця”
Щедрін Р. Два етюди

VII клас

Аренський А. Тв. 74. Етюди до мінор, До мажор; Тв. 41. Етюд № 4
Гуммель І. Етюд, тв. 125, № 9, 11 (Подвійні ноти)
Гензельт А. Етюд, тв. 5 № 12
Глазунов О. Ніч (етюд), тв. 31, № 3
Коломієць А. Етюд-каприс до мінор; Етюд-марш, тв. 12
Косенко В. Етюд, тв. 8 до дієз мінор
Калькбрєнер Ф. Етюд До мажор
Ніколаєв Л. Етюд фа дієз мінор (Восени)
Мошковський М. Етюди, тв. 72 (на вибір)
Черні К. Етюди тв. 299, тв. 740.
Шамо І. Етюд Ре мажор
Шульгоф Е. Трельний етюд

Старші класи середніх спеціальних музичних шкіл та молодші курси музичних училищ

Аренський А. Тв. 36, № 13. Етюд Фа дієз мажор; Тв. 41. Етюд ля мінор
Блуменфельд Ф. Тв. 3, № 2. Етюд. Прелюдія
Гедіке. Концертний етюд
Майкапар С. Два октавних інтермеццо
Пахульський Г. Октавний етюд Соль бемоль мажор
Римський-Корсаков М. Тв. 11. Етюд № 4
Клементі М. Етюди (на вибір)
Косенко В. Тв. 8. Етюди сі бемоль мажор № 2, фа дієз мінор № 8; до дієз мінор № 10; 11 етюдів у формі старовинних танців, тв. 19. Гавот Ре бемоль мажор, Сарабанда ля мінор; Гавот сі мінор
Кос-Анатольський А. Гуцульська токката
Мендельсон Ф. Етюд сі бемоль мінор
Мошковський М. Тв. 72, етюди № 1, 7, 9, 15; тв. 24, № 3
Тальберг С. Тв. 26. Етюд фа дієз мінор
Шопен Ф. Етюди (на вибір)
Шимановський К. Тв. 4. Етюди (на вибір)
Ляпунов С. Етюди найскладніші (на вибір)
Прокоф'єв С. Етюди (на вибір)
Стравинський І. Етюди (на вибір)

П'єси

І клас

Агафоніков В. Музичні ігри: 27 п'єс для початківців
Шуман Р. Солдатський марш
Чайковський П. Старовинна французька пісенька, Хвороба ляльки
Моцарт В. Менует
Косенко В. За метеликом. Піонерська пісня. Петрушка
Барвінський В. Лелека. Коломийка
Гедіке О. Тв. 36. 60 легких п'єс (на вибір)
Гречанінов О. Тв. 98. Дитячий альбом (на вибір)
Кабалевський Д. Тв. 27. 30 дитячих п'єс. Тв. 39. Клоуни
Любарський М. Збірник легких п'єс на теми українських пісень
Майкапар С. Збірник. Мініатюри. Бірюльки
Мясковський М. Тв. 43. 10 дуже легких п'єс для фортепіано
Парцхаладзе М. Дитячий альбом
Степаненко М. Дитячий альбом (легкі п'єси)
Степовий Я. Гопак. Бджілка
Слонімський С. Краплинні п'єси
Чайковський П. Дитячий альбом
Шостакович Д. Дитячий зошит (6 п'єс)
Хіндеміт П. Пісня. Марш

Шуман Р. Тв. 68. Альбом для юнацтва: Марш. Веселий селянин. Сіцилійська пісенька

II клас

Беркович І. Поліфонічні п'єси для фортепіано на теми українських пісень
“Ой, літає сокіл”, “Хмель лугами”, “Ой, з-за гори кам'яної”

Барвінський В. Телятко

Гречанінов О. Бусинки, тв. 123; тв. 119 Нянина казка, Щаслива зустріч

Глієр Р. Тв. 43. Рондо Соль мажор

Гріг Е. Тв. 12. Ліричні п'єси (найлегші)

Косенко В. 4 дитячі п'єси. 24 дитячі п'єси. Тв. 15: Українська народна пісня.

На узліссі. Пастораль

Кабалевський Д. Тв. 27. 30 дитячих п'єс (на вибір)

Колодуб Ж. Веснянка (Весняні враження)

Коломієць А. Маленький вальс. Пісня

Кюї Ц. Скерцо

Ляпунов С. 6 легких п'єс. Маленька п'єса фа дієз мінор

Прокоф'єв С. Тв. 65. Казочка. Марш

Хачатурян А. Дитячий альбом: Вечірня казка. Східний танок

Шостакович Д. Танці ляльок: Гавот. Шарманка

Чайковський П. Дитячий альбом: Шарманщик. Солодка мрія. Жайворонок.

Італійська пісенька. Німецька пісенька

Гайдн Й. 12 легких п'єс (на вибір)

Моцарт В. 14 п'єс з нотного зошити 8-річного Моцарта

III клас

Бетховен Л. Весело-сумно

Барток Б. Дітям на вибір

Барвінський В. Зайчик. Колискова. Комарик. Сорока-ворона

Гедіке О. Мініатюри (на вибір)

Гнесіна О. Мініатюри: Вітерець. Гра у м'яч

Дваріонас Б. Маленька сюїта: Вальс. Млин

Задерацький В. Паяц

Косенко В. 24 дитячі п'єси: Вальс. Дощик

Кирейко Д. 24 дитячі п'єси: Маленький романс

Прокоф'єв С. Тв. 65. Дитяча музика (на вибір)

Свиридов Г. Лагідне прохання. Хлопець з гармошкою

Сільванський М. 24 п'єси для фортепіано: Ввечері. Танок. Козачок. Пісня

Степаненко М. Музичний зоопарк: Прелюдія. Танок. Казочка. Марш.

Лисичка. Файнберг С. Невідома доріжка. Течуть хмари

IV клас

Бах Й.-С. Алегро Ля бемоль мажор

Бетховен Л. Тв. 119. Багатель соль мінор

Глієр Р. Тв. 31. Арлекін. Листок з альбому. Арієтта. Маленький марш

Даргомижський О. Табакерочний вальс
Вебер К.М. Алеманда, тв. 4, № 1
Гречанінов О. Нянина казка, тв. 109, № 9
Косенко В. 24 дитячі п'єси: Не хочуть купити ведмедика. Купили ведмедика.
Полька. Мелодія. В похід. Колискова
Колесса М. Скерцино
Коляда М. Прелюдія Мі мажор
Лядов О. Танець комара. Тв. 53. Маленький вальс Соль мажор. Багаель Сі мажор
Гріг Е. Тв. 12. Норвезький танець. Танець ельфів. Пісня сторожа. Тв. 43.
Мандрівник. Тв. 38. Пташка
Мендельсон Ф. Тв. 72. Дитячі п'єси Соль мажор. Мі бемоль мажор
Раков М. Петрушка. Метелики
Сасько Г. Мозаїка: Граю джаз. Арія
Сильвестров В. 5 п'єс: Мелодія; Дитяча музика № 1: Колискова. Сучасний танець. Старовинна мелодія. Ранкова пісенька
Скорик М. З дитячого альбома: Народний танець. Естрадна п'єса
Скорульський М. Дитячий альбом, 12 п'єс для фортепіано (на вибір)
Чайковський П. Тв. 39. Дитячий альбом: Зимовий ранок. Комаринська. Тв. 37. Пори року: Квітень

V клас

Аренський А. Тв. 25. Експромт Сі мажор № 1; тв. 53. Романс Фа мажор; Тв. 46. Незабудка
Гольденвейзер О. Тв. 7. Гавот Мі мажор. Колискова. Гумореска
Глазунов О. Юнацькі п'єси
Кабалевський Д. Тв. 5. Прелюдія № 4
Беркович І. Казка. 24 прелюдії для фортепіано (на вибір)
Вериківський М. Волинські акварелі: На Світязькому озері
Глієр М. Тв. 34. У полях
Губа В. Три замальованки: Мотив. Арабески
Майборода Г. Роздум
Лисенко М. Тв. 40, № 1 Момент розпачу; Тв. 41, № 3 Елегія
Лядов А. Тв. 10. Прелюдія № 1; Тв. 11. Прелюдія № 1; Тв. 40. Музична табакерка
Парцхаладзе М. Пандурулі (Токкатіна)
Прокоф'єв С. Тв. 65. Тарантела
Сасько Г. Відгомін століть (на вибір)
Сильвестров В. Дитяча музика № 2: Озеро. Ранковий птах
Скорик М. Лірник. Жартівлива п'єса
Степовий Я. Тв. 10. Маленький вальс. Прелюд. Маленька поема. Тв. 14. Пісня
Мендельсон Ф. Тв. 72. Дитячі п'єси (на вибір); Пісні без слів № 4 Ля мажор, № 8 Ля мажор, № 19 Мі мажор

Чайковський П. Пори року: Біді ночі. Осіння пісня
Шуберт Ф. Скерцо Сі бемоль мажор

VI клас

Бородін А. Маленька сюїта
Беркович І. Токката. 24 прелюдії для фортепіано (на вибір)
Барвінський В. Колядки і щедрівки
Водовозов А. Постлюдія соль мінор
Гречанінов О. Тв. 37. Прелюдія № 2
Гулак-Артемівський С. Мазурка Ля мажор
Глієр Р. Пісня, тв. 34
Грабовський Л. П'ять характерних п'єс для фортепіано (найлегші)
Зубицький В. Токката
Карабиць І. 24 прелюдії для фортепіано (найлегші)
Колесса М. Коломийки
Лисенко М. Ескіз у дорійському ладі. Пісня без слів, тв. 10, № 1; Журба.
Ескіз (Інтермеццо)
Прокоф'єв С. Дитяча музика. Тв. 32. Гавот
Рахманінов С. Тв. 3. Мелодія. Тв. 10. Баркарбла
Рубінштейн А. Тв. 3. Баркарола
Сметана Б. Казка
Мак-Доуел Е. Тв. 46, № 2
Мендельсон Ф. Пісні без слів (на вибір)
Гріг Е. Тв. 62. Струмочок. Ноктюрн. Тв. 57. Туга за батьківщиною. Тв. 43.
Напровесні. Тв. 6. Гумореска Ре мажор, До мажор
Дакен Л. Зозуля
Шостакович Д. Прелюдії (на вибір)
Фільд Д. Ноктюрни (на вибір)
Шуберт Ф. Тв. 90. Експромти Мі бемоль мажор, Ля бемоль мажор. Тв. 112.
Експромт Ля бемоль мажор
Шуман Р. Тв. 124. Листки з альбому: Колискова Мі бемоль мажор, Вальс ля мінор, Ельф, Бурлеска

VII клас

Беклемішев Г. Дві прелюдії до дієз мінор, фа мінор
Гріг Е. Тв. 52. Серце поета. Тв. 19. Весільний день
Дебюссі К. Арабеска Соль мажор, мі мінор
Костін О. Російський лубок: на вибір
Кабалевський Д. Тв. 38. Прелюдії (на вибір)
Караєв К. 24 прелюдії (на вибір)
Лисенко М. Сумний спів. Враження від радісного дня. Без тебе, Олесю
Майборода Г. Спогади про далеке
Мясковський М. Тв. 25. Примхи. Тв. 31. Пожовклі сторінки
Кос-Анатольський А. Скерцо

Косенко В. Буре Ля мажор. Куранта мі мінор
Лятошинський Б. Прелюдія, тв. 38 фа дієз мінор
Прокоф'єв С. Тв. 25. Гавот з “Класичної симфонії”; Тв. 22. Швидкоплинності
(на вибір); Тв. 31. Казки старої бабусі
Ревуцький Л. Вальс
Скрябін О. Тв. 22 Чотири прелюдії
Сечкін В. Прелюд “Шарманщик”
Мендельсон Ф. Пісні без слів (на вибір). Фантазія фа дієз мінор. Тв. 104
Прелюдія сі мінор
Сметана Б. Анданте Мі бемоль мажор
Філіпенко В. Токката
Шамо І. Веснянка. Хороводна. Гумореска, Токката
Шостакович Д. Тв. 1. Три фантастичні танці. Тв. 34. Прелюдії (на вибір)
Шуман Р. Листки з альбому, тв. 124; Тв. 109. Новелета сі
мінор
Шопен Ф. Ноктюрни до дієз мінор, мі мінор
Шопен — Ліст. Польські пісні
Шуберт Ф. Тв. 142. Експромт Сі бемоль мажор; Тв. 94. Музичний момент

Старші класи середніх спеціальних музичних шкіл та молодші курси музичних училищ

Аляб'єв — Ліст. Соловейко
Балакіреєв М. Ноктюрн. Полька
Глієр Р. Тв. 26. Прелюдія сі мінор, до дієз мінор
Глінка — Балакіреєв. Жайворонок
Гріг Е. Тв. 57. Менует ре мінор
Задерацький В. Порцелянові чашки
Мусоргський М. Дитяче скерцо
Мясковський М. Тв. 25. Примхи
Прокоф'єв С. Тв. 32. Чотири п'єси
Рубінштейн А. Тв. 26. Романс Фа мажор. Тв. 50. Баркарола соль мінор
Рахманінов С. Тв. 3. Елегія. Серенада. Прелюдія до дієз мінор
Скрябін О. Тв. 2. Прелюдія. Етюд. Тв. 11. Прелюдії
Ліст Ф. Лорелея. Ноктюрн Ля бемоль мажор. Концертний етюд Ре бемоль мажор
Хачатурян А. Токката
Чайковський П. Тв. 19. Каприччіо Сі бемоль мажор. Тв. 51. Полька сі мінор.
Пристрасне визнання. Тв. 5. Романс фа мінор. Тв. 40. У селі. Вальс
Шопен Ф. Ноктюрни (на вибір). Тв. 26. Полонез до дієз мінор
Шуман Р. Тв. 18 Арабески
Барток Б. Румунські танці
Бетховен Л. Тв. 5 і Рондо Соль мажор
Глазунов О. Баркарола Ре бемоль мажор; Тв. 54. Експромт Ре бемоль мажор;
Тв. 49. Гавот Ре мажор; Тв. 57. Прелюдія. Вальс. Мазурка
Глюк — Сгамбатті. Мелодія

Годзяцький В. Характерні сцени: Ексцентрик. Діалог. Гра. Третя грація
Дебюссі К. Прелюдії: Місячне світло. Дівчина з волоссям кольору льону
Прокоф'єв С. Тв. 102. Сюїта з балету "Попелюшка". Тв. 75. Сюїта "Ромео та
Джульєтта", Тв. 32 4 п'єси. Тв. 22. Швидкоплинності (на вибір)
Ревуцький Л. Вальс Сі бемоль мажор. Прелюдії, тв. 11: ля мінор.
Імпровізація. Пісня, тв. 17
Рахманінов С. Тв. 10. Романс фа мінор. Гумореска. Мелодія. Вальс. Тв. 3.
Полішинель. Прелюдії (на вибір). Тв. 33 Етюди-кар-
тини Мі бемоль мажор,
соль мінор
Шостакович Д. Тв. 34. Прелюдії (на вибір)
Шопен Ф. Тв. 1. Ноктюрн Сі бемоль мінор. Ноктюрн Фа дієз мажор.
Експромт Ля бемоль мажор
Шуберт Ф. Музичні моменти: До дієз мажор, Ля бемоль мажор
Шуман Р. Тв. 28. Три романси; Тв. 99. Строкате лигтя. Тв. 124. Листки з
альбому